

JAK ZAŁOŻYĆ SZKOŁĘ NIEPUBLICZNĄ

Danuta Sobkowiak

JAK ZAŁOŻYĆ SZKOŁĘ NIEPUBLICZNĄ

Danuta Sobkowiak

Wolters Kluwer

WARSZAWA 2022

Stan prawny na 6 maja 2022 r.

Wydawca serii:
Elżbieta Piotrowska-Albin

Wydawca
Izabella Matecka

Redaktor prowadzący
Paulina Ambroży

Opracowanie redakcyjne
Anna Kunz

Projekt okładek serii
Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujmy prawo i własność
Więcej na www.legalnakultura.pl
Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2022

ISBN 978-83-8286-400-7

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.
Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 728 313 462
e-mail: PL-ksiazki@wolterskluger.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIIS TREŚCI

Wykaz skrótów	9
Wstęp	11
Rozdział 1	
Szkoła niepubliczna – biznes, pasja, a może misja?	15
Rozdział 2	
Zakładam szkołę – szkoła niepubliczna/przedszkole	17
1. Informacje wstępne dla przedsiębiorców	17
2. Definicje	19
2.1. Szkoła publiczna	20
2.2. Szkoła niepubliczna niebędąca szkołą artystyczną	21
2.3. Niepubliczna szkoła artystyczna	22
Rozdział 3	
Kto może otworzyć szkołę niepubliczną?	25
Rozdział 4	
Zakładanie szkoły niepublicznej a działalność gospodarcza	26
1. Zezwolenie na założenie szkoły – zgłoszenie szkoły do ewidencji szkół i placówek niepublicznych	28
2. Dotacje	32

Rozdział 5

Zakładanie i prowadzenie innych form wychowania przedszkolnego	47

Rozdział 6

Statut szkoły niepublicznej – najważniejszy dokument szkolny	49

Rozdział 7

Przepisy dotyczące zawodów, w których kształci szkoła niepubliczna prowadząca kształcenie zawodowe	52

Rozdział 8

Budynek szkoły – wymagania i regulacje prawne	54
1. Wymagania ogólne dla budynku szkolnego	55
2. Teren wokół szkoły	56
3. Wejścia do budynku i klas	57
4. Oświetlenie i nasłonecznienie	58
5. Stanowisko pracy ucznia	62
6. Pracownia komputerowa	64
7. Pomieszczenia higieniczno-sanitarne	65
8. Szatnia	66
9. Warunki do rekreacji i prowadzenia wychowania fizycznego	68
10. Temperatura w pomieszczeniach	69
11. Warunki bezpieczeństwa pożarowego w budynku szkoły	70

Rozdział 9

Nauczyciele w szkole niepublicznej	72
1. Zatrudnianie nauczycieli w szkołach niepublicznych ...	72
2. Warunki zatrudnienia	76
3. Pozostałe zasady zatrudniania nauczycieli	79
4. Pensum nauczyciela	79
5. Czas pracy nauczycieli	80
6. Obowiązki i uprawnienia nauczyciela	80

7. Uprawnienia emerytalne	81
8. Odpowiedzialność dyscyplinarna nauczycieli	83
9. Kwalifikacje nauczycieli	83
10. Czy można zatrudnić nauczyciela bez kwalifikacji?	100
Rozdział 10	
Dyrektor szkoły w szkole niepublicznej – wymagania i kwalifikacje	102
1. Dyrektor szkoły – wymagania	103
2. Kwalifikacje dyrektora szkoły niepublicznej	104
3. Cechy dyrektora szkoły	104
Rozdział 11	
Nadzór pedagogiczny	106
Rozdział 12	
Organ prowadzący – zadania, pieczęcie, warunki pracy	109
1. Pieczęcie państwowe	110
2. Obowiązek zapewnienia przez organ prowadzący bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki w przypadku działalności oświatowej innej niż prowadzenie szkoły lub placówki	112
3. Stołówki szkolne w szkołach niepublicznych; wyposażenie przedszkoli niepublicznych	112
4. Zawieszenie zajęć	115
5. Informacje o przepisach ustawy – Prawo oświatowe dotyczących także placówek niepublicznych	116
Rozdział 13	
Zmiana organu prowadzącego szkołę niepubliczną	119
Rozdział 14	
Likwidacja szkoły lub placówki niepublicznej	121

Rozdział 15

Dodatek – zespoły szkół, filie szkoły niepublicznej, szkoła eksperymentalna, artystyczna, integracyjna	124
1. Zespoły szkół	124
1.1. Podstawa prawna tworzenia zespołów szkół	124
1.2. Akt założycielski, statut zespołu szkół	125
2. Filie szkoły niepublicznej	125
3. Szkoła eksperymentalna	126
4. Szkoła artystyczna	130
5. Szkoła integracyjna	135

Rozdział 16

Najnowsze zmiany w prawie oświatowym	139
1. Sytuacja osób uchodźczych z Ukrainy	139
2. Zmiany w przepisach dotyczących pandemii COVID-19	150
3. Inne nowelizacje ustaw i rozporządzeń	155

Rozdział 17

Podstawa prawna	169
1. Ustawy	169
2. Rozporządzenia	170
3. Aktualności w przepisach prawnych	172

Bibliografia i netografia	175

WYKAZ SKRÓTÓW

KN	– ustawa z 26.01.1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.)
Konstytucja RP	– Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04.1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
k.p.	– ustawa z 26.06.1974 r. – Kodeks pracy (Dz.U. z 2020 r. poz. 1320 ze zm.)
pr. oświat.	– ustawa z 14.12.2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.)
u.f.z.o.	– ustawa z 27.10.2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1930 ze zm.)
u.p.z.i.r.p.	– ustawa z 20.04.2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2022 r. poz. 690 ze zm.)
u.s.o.	– ustawa z 7.09.1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2021 r. poz. 1915 ze zm.)

WSTĘP

Nigdy tak nie tęskniłam za szkołą jak teraz, w czasie pandemii, która przewartościowała prawie wszystko i nadal to robi. Przez 24 lata prowadziłam rozmaite szkoły. Przez te lata byłam jednocześnie założycielką i dyrektorką. Były to szkoły niepubliczne, prywatne różnego rodzaju: szkoły policealne, liceum, gimnazjum, szkoła podstawowa, a także grupy przedszkolne przy szkole podstawowej oraz szeroka gama kursów. To była moja pasja.

Każda kolejna szkoła powstawała na skutek analizy potrzeb odbiorców oraz dostrzeżenia niszy rynkowej. Wiedziałam, czego potrzebuje uczeń, czego szuka rodzic dla swojego dziecka i jak współpracować z urzędami, aby nie zabierały zbyt dużo czasu i energii, którą można ulokować w zupełnie innym miejscu, a nie bać się każdej kontroli. Przyznaję, że nawet nie wiedziałam, że jest tyle instytucji kontrolujących. I nie wiedziałam wtedy, czy to tylko u nas tak kontrolowali wszystko, co tylko można było skontrolować, czy tak było wszędzie, w każdej szkole. Czasem kontrole instytucji edukacyjnych były gorsze niż kontrole urzędu skarbowego, bo musiałam sięgać do dokumentacji nawet sprzed 10 lat. Czasami w jednym miesiącu mieliśmy tych kontroli kilka. Z różnych instytucji. Ale wiele się dzięki temu nauczyłam. Wiedziałam, jak dbać o szkołę tak, aby nikt nią nie zachwiał. Wszystkie dokumenty musiały być na bieżąco dobrze przygotowane nim zostały odłożone na półkę, aby nie wracać więcej do nich, tylko jak będzie potrzeba, to po prostu je wyjmujemy. Przepisów trzeba bezwzględnie przestrzegać i one tu odgrywają znaczącą rolę. Miałam wielką satysfakcję, gdy nasze szkoły w 2002 r.

otrzymały jako pierwsze w Polsce Międzynarodowy Certyfikat Jakości ISO-9001 oraz certyfikat jakości zarządzania IQ-NET. To był wielki sukces całego naszego zespołu.

Przyznaję, że trochę to trwało, nim zrozumiałam, że to wszystko jest po to, aby:

- czuć się wyśmienicie, wstając rano z przeświadczeniem, że zaraz spotkam się ze wspaniałymi ludźmi, nauczycielami, rodzicami;
- móc spotykać cudownych małych dorosłych. Pomagając im, rozwiązywać różne problemy lub po prostu chwilę porozmawiać. Uwielbiałam to;
- mieć swój udział w projektowaniu przyszłości tych dzieciaków;
- realizować w szkole różne, czasem zwariowane pomysły, które sprawiały, że nawet teraz mam ciarki na plecach;
- czuć wolność. Tak, wolność. Szkoła taka, jaką chciałam tworzyć, bez żadnych ograniczeń, miała w założeniu spełniać marzenia o idealnej szkole;
- spokojnie spać i nie bać się, że to, w co wkręciłam całą swoją rodzinę, skończy się tym, że znajdziemy się pod mostem z ogromnymi długami.

No tak. Bo przecież nie zawsze było jak w bajce: przyjaźni urzędnicy, wyrozumiali rodzice i zdolni uczniowie. Co to, to nie. Potrzebowałam wiele czasu, aby zrozumieć, że nie wszyscy rozumieją moją pasję. Ale byłam gotowa na wiele.

I tu zrobiłam eksperyment. 31 grudnia 2019 roku zawiesiliśmy działalność naszych szkół, aby za rok wystartować z nowym programem, z inną, eksperymentalną, innowacyjną wizją szkoły. Z porządnie przygotowaną koncepcją nie tylko od strony marzeń, wizji i pasji, ale także od strony PR i nie tylko.

Aż tu nagle mamy pandemię. Żadna szkoła nie jest teraz doskonała. W żadnej nauka i praca nie toczą się swoim klarownym, uporządkowanym torem. Tęsknię za szkołą, za tym gwarem na przerwach, za moimi wspaniałymi nauczycielami, za cudownymi dziećmi, ale jestem już w innym miejscu. W tym okresie „posuchy szkolnej”

całkowicie zmieniałam mój pogląd na szkołę. I myślę, że powinnam o tym powiedzieć już teraz na wstępie. Żebyś wiedział, Czytelniku, że jeśli chcesz otworzyć szkołę, że jeśli chcesz zarządzać nią, to bądź w tym dobry. Marzenia, wizja, pasja i jakość tego, co robimy, są bardzo ważne, a nie tylko dobry biznesplan, dobre zaplecze finansowe, odpowiednie znajomości. Trzeba marzyć i mieć pasję, trzeba mieć dobry plan, być dobrym w tym, co się robi, otaczać się odpowiednimi ludźmi.

Ta książka zrodziła się z pasji. Potrzebowałam trochę czasu, aby znaleźć w tych czasach miejsce dla siebie. Wiedza, którą mogę Ci przekazać teraz, to owoc moich wieloletnich doświadczeń, poszukiwań i odkryć. Wiedza ta bardzo by mi się przydała, gdy sama zakładałam szkoły, gdy obłożona byłam milionem różnych dokumentów, przepisów, ustaw i rozporządzeń, aby znaleźć odpowiedź lub rozwiązanie jakiegoś problemu. Nieraz doświadczałam frustracji, gdy nie mogłam szybko znaleźć odpowiedzi na nurtujące mnie pytania lub wątpliwości.

Mam nadzieję, że Ty, Czytelniku, znajdziesz tu wszystko to, czego potrzebujesz przy zakładaniu szkoły i przy zarządzaniu nią. Służę swoją wiedzą i doświadczeniem.

Powodzenia!

Danuta Sobkowiak

Rozdział 1

SZKOŁA NIEPUBLICZNA – BIZNES, PASJA, A MOŻE MISJA?

Jak już wspomniałam o tym krótko we wstępie, istnieje wiele sposobów, by odnieść sukces i cieszyć się życiem. Jedne sposoby odpowiadają nam bardziej, inne mniej albo wcale. Zakładam, że jesteś osobą na tyle zdeterminowaną, by zrealizować swoje marzenie, którym jest biznes edukacyjny. Jeśli chcesz otworzyć szkołę, przedszkole lub inną placówkę edukacyjną, bo wierzysz, że w ten sposób zrealizujesz marzenie dziecka o przyjaznej szkole, to działaj.

Pasja to nie tylko to, co bardzo lubimy robić, ale także to, że jesteśmy w tym, co robimy, bardzo dobrzy, a przede wszystkim skuteczni. Zazwyczaj firmy zakładane są przez osoby, które wiedzą, że wyjdzie im to, w czym są najlepsze, w czym się dobrze czują, na czym się znają. Ale wszyscy doskonale wiemy, że sama pasja nie wystarczy do otworzenia biznesu. Jeśli masz koncepcję lub lubisz uczyć i znasz się na tym – świetnie, ale to jeszcze daleka droga do otworzenia własnej szkoły. Tu trzeba pasji, ale też popytu na Twoje produkty.

Najpierw odpowiedz na kilka pytań:

- Dlaczego chcesz otworzyć szkołę?
- Jaki masz pomysł na swój produkt edukacyjny?
- Jak będziesz kontaktować się z klientem?

- Czy znasz się na finansach, księgowości, marketingu i na prowadzeniu firmy? Jeśli nie, to czy zdajesz sobie sprawę z faktu, że trzeba będzie kogoś do tego zatrudnić?

Gdy mamy już pomysł, który daje wartość innym, to skupmy się na przygotowaniu planu rozwoju z jasno określoną wizją i konkretnymi celami do osiągnięcia. To wszystko naprawdę można połączyć: pasję, szkołę i biznes.

Pragnąc ułatwić to zadanie, przedstawiam Ci informacje na temat zakładania i prowadzenia szkół i placówek niepublicznych w świetle obowiązujących przepisów i doświadczeń zebranych przez lata prowadzenia takich szkół.

Tak więc do dzieła!

Rozdział 2

ZAKŁADAM SZKOŁĘ – SZKOŁA NIEPUBLICZNA/PRZEDSZKOLE

Od wielu lat w polskim systemie oświaty funkcjonują szkoły niepubliczne. Powstawały one jako odpowiedź na zapotrzebowanie rodziców na szkołę dla ich dzieci, która będzie odpowiadała ich oczekiwaniom, gdzie zarówno poziom nauczania, jak i atmosfera w niej panująca będą inne niż w szkole publicznej. Rodzice szukają szkoły przyjaznej, serdecznej i bezpiecznej. Szkoły z nowatorskim systemem nauczania, szkoły ze wspaniałymi, kreatywnymi nauczycielami, szkoły ukierunkowanej na ucznia. Aby założyć taką szkołę, trzeba dobrej koncepcji i przede wszystkim znajomości obowiązujących przepisów.

W tej książce skupiam się na zebraniu w jednym miejscu informacji i przepisów prawa oświatowego, które pomogą w przebijaniu się przez gąszcz przepisów. Pomoże to przygotować dokumentację potrzebną do założenia szkoły, zatrudnić odpowiednich nauczycieli, przygotować budynek do prowadzenia w nim szkoły lub przedszkola czy innej placówki edukacyjnej.

1. Informacje wstępne dla przedsiębiorców

W polskim prawie oświatowym funkcjonują szkoły publiczne i szkoły niepubliczne. W systemie szkolnictwa powszechnego zdecydowaną większość stanowią te pierwsze. Jednak każdego roku

wzrasta liczba szkół i placówek niepublicznych i jest nimi coraz większe zainteresowanie.

Przepełnione klasy szkół publicznych, w których liczba uczniów sięga czasami 30, praca nieraz na dwie zmiany, prowadzenie zajęć często dość standardowymi metodami, niski poziom nauki języków obcych, niższy poziom bezpieczeństwa w szkole – to tylko niektóre powody, dla których rodzice wybierają szkoły niepubliczne dla swoich dzieci.

Szkoła, która chciała uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, była zobowiązana spełniać warunki określone w art. 14 ust. 3 pr. oświat. Jednakże niepubliczne szkoły podstawowe (wcześniej także gimnazja) musiały spełniać te warunki już w momencie rozpoczęcia swojej działalności i mogły funkcjonować tylko jako szkoły z uprawnieniami szkół publicznych.

Od 1 września 2019 r. w zakresie szkół niepublicznych zaszły istotne zmiany. Zmieniony został status szkół niepublicznych. Zlikwidowane zostały określenia: „szkoła niepubliczna o uprawnieniach szkoły publicznej” oraz „szkoła niepubliczna bez uprawnień szkoły publicznej”. Obowiązek spełniania wymagań art. 14 ust. 3 pr. oświat. został rozszerzony na wszystkie typy szkół ponadpodstawowych.

Oznacza to, że każda szkoła niepubliczna, która nie jest szkołą artystyczną, musi spełniać standardy przewidziane dla szkół publicznych.

Dla prawidłowego funkcjonowania szkoły bardzo ważne jest **terminowe składanie sprawozdań do urzędów statystycznych oraz przesyłanie danych do Systemu Informacji Oświatowej**. Bardzo ważną datą jest 30 września – do tego terminu każde stowarzyszenie, organ prowadzący każdą placówkę niepubliczną musi złożyć wniosek o dotację na następny rok.

W pierwszym miesiącu roku szkolnego trzeba też pamiętać o przekazaniu informacji o wypełnianiu obowiązku szkolnego przez na-